

Sztankó Zsolt
2017. 06. 08.

A Bibliotheca Hungarica

Beszéljünk a könyvtárakról IV.

(Fotó: Sztankó Zsolt)

Ezúttal a somorjai Fórum Intézet mellett működő Bibliotheca Hungaricát mutatjuk be olvasóinknak, Roncz Melindát, a könyvtár igazgatóját kérdezve.

Mit kell tudnunk erről a könyvtárról?

A somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet szakkönyvtára, a Bibliotheca Hungarica kettős feladatot lát el. Azon kívül, hogy báziskönyvtárként szolgál az Intézet munkatársai számára, nyilvános könyvtárként is működik. A gyűjtemény magját az 1918-tól (Cseh)szlovákiában kiadott magyar nyelvű, a szlovákiai magyarság történelmére, művelődésére, néprajzára, társadalmi és politikai életére vonatkozó szakkönyvek és szépirodalmi művek, időszerű kiadványok, valamint kisnyomtatványok alkotják. Ezt egészíti ki a gazdag kézikönyvtár, a folyóirattár és a hagyatéki különgyűjtemény. Az ide látogatók eligazodását a könyvtárban Sebő Bugár Beáta, Vermes Annamária és jómagam könnyítjük meg, valamint szaktanácsadásért nyugalmazott igazgatóinkhoz, Végh Lászlóhoz fordulhatnak a kutatók.

Hány kötetrel várják az olvasókat és milyen a könyvtár látogatottsága?

A tudatos gyűjtőmunka eredményeként a könyvtár állományában jelenleg több mint 27 ezer feldolgozott kötet található, melyek adatai az interneten is elérhetők, az online katalógusunkban – tárgyszavazva, egyes könyveknel az analitikák mélységéig feltárva. A könyvtár jellegéből adódóan alacsony a látogatottságunk, mintegy hatvan látogatónk van évente. Hozzá kell azonban tennünk, hogy gyakran keresnek meg minket telefonon és e-mailben is. Előfordult már, hogy a világ másik felére küldtük el a keresett tanulmány szkennelt változatát.

Mik a tapasztalatai, az emberek szeretnek még olvasni? Az idősek, vagy a fiatalok járnak inkább könyvtárba?

Azt gondolnánk, hogy a könyvtár gyűjtőköréből adódóan egy nagyon szűk réteget szolgál ki. Elismerem, hogy nincsenek óvodás és kisiskolás korú olvasóink, de épp a múlt héten látogató el hozzánk egy középiskolás csoport, akik érdeklődve forgatták az Új Szó régebbi lapszámait. Számukra már a 2000-es évek elején megjelent számok is réginek számítottak. A látogatóink nagy része azonban a főiskolások és egyetemisták közül kerül ki, akik szakdolgozataikhoz keresnek anyagot nálunk. Többségük egy-két napot kutat a könyvtárban, egypáran viszont heteket is eltöltenek az irodalom átfésülésével, ugyanúgy, mint a visszavisszatérő szakíróink, akik helytörténeti munkáikhoz, irodalomtörténeti műveikhez gyűjtenek forrásokat.

Az olvasók határozott elképzeléssel érkeznek, hogy mi érdekli őket, esetleg igénylik a tanácsaikat?

A hozzánk érkező kutatók általában egy adott témával kapcsolatban keresnek fel minket. Előfordul, hogy a dolgozatuk címén kívül nincs határozott elképzelésük, hogy mit is szeretnének elolvasni, de egyre gyakrabban találkozunk azzal, hogy az online katalógusunk alapján néhány meghatározott

kötetet szeretnének átlapozni. Kolléganőimmel mindig azon vagyunk, hogy a gyűjteményünk ismeretében kiegészítsük az irodalomjegyzéküket.

Milyen szolgáltatásokkal várják a könyvtár látogatóit?

Az alapszolgáltatásainkon kívül – mint például a helybenhasználat, a számítógép-, szkener- és internethasználat, illetve fénymásolási lehetőség – kérésre különböző irodalomjegyzékeket, helytörténeti bibliográfiákat, repertóriumokat állítunk össze. Az online katalógus használatán kívül a könyvtárban lehetőség van térítésmentesen egy ADT (Arcanum Digitális Tudománytár) nevű fizetős adatbázis böngészésére, amelyben számtalan digitalizált folyóirat, hírlap, könyv és lexikon található.

Milyen programokkal várják még az olvasóikat?

A Fórum Kisebbségkutató Intézet évente többször is rendez konferenciákat, amelyek lebonyolításában könyvtárunk munkatársai is részt vesznek. Ezen felül bármikor szívesen bemutatjuk a könyvtárunkat az idelátogatóknak.

Sikerül mindig beszerezni a legújabb kiadványokat?

Célunk, hogy minden szlovákiai magyar kiadványt gyűjtsünk és archiváljunk. Szerencsére nagyrészt ebben a szlovákiai magyar kiadók is partnereink,

akik eljuttatják hozzánk legújabb köteteiket. Ezen kívül a Fórum Kisebbségkutató Intézet partnerintézeteitől is érkeznek ajándékkönyvek, valamint akadnak olyan szlovákiai magyar szerzők is, akik elküldik újdonságaikat. Közös érdekünk, hogy a jövő nemzedéke számára megőrizzük és hozzáférhetővé tegyük értékeinket.

Esetleg vannak a könyvtárnak olyan rejtett kincsei, amelyekre szívesen felhívná az olvasók figyelmét?

Mindig arra törekszünk, hogy a rejtett kincsek közkinccsé váljanak. Ennek legjobb példája a Szlovákiai Magyar Adatbank oldalán található Digitéka menüpont, ahol a könyvtár birtokában lévő egyes könyvek és folyóiratok digitalizált példányai találhatóak. Ez a reprezentatív minta azonban csak a jéghegy csúcsa. Fontos megemlíteni, hogy a külön gyűjteményt alkotó írók, politikusok, neves személyiségek hagyatéka sokszor olyan példányokat is tartalmaznak, amelyek manapság már ritkaságnak számítanak, és csak a Bibliotheca Hungaricában hozzáférhetőek. Büszke vagyok arra, hogy kollégáimmal naponta azon dolgozunk, hogy a személyesen hozzánk látogatók, illetve az interneten honlapjainkat felkeresők minél egyszerűbben hozzájussanak az őket érdeklő információkhoz.

Forrás: <http://felvidek.ma/2017/06/a-bibliotheca-hungarica/>

Válogatta: Fonyó Istvánné